

Πόλεις σε μετάβαση: προς μια φιλική και ανθρώπινη οικονομία

Σύνδεσμος για το άρθρο :

Πόλεις σε μετάβαση: προς μια φιλική και ανθρώπινη οικονομία | Cairn.info

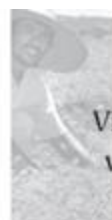
Η Claire Wiliquet εξερευνά την έννοια των Πόλεων σε Μετάβαση, ένα κίνημα βάσης που ξεκίνησε το 2005 από τον Rob Hopkins στο Kinsale της Ιρλανδίας, ως απάντηση σε δύο παράλληλες κρίσεις: την κορύφωση της πετρελαϊκής παραγωγής και την κλιματική αλλαγή. Το κίνημα στοχεύει στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και στην ενίσχυση της τοπικής ανθεκτικότητας, επαναπροσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι κοινότητες οργανώνουν την ενέργεια, την τροφή, την οικονομία και τις κοινωνικές σχέσεις.

Καθώς πάνω από το μισό του παγκόσμιου πληθυσμού ζει πλέον σε αστικές περιοχές, οι πόλεις είναι κρίσιμες για την οικολογική μετάβαση. Το κίνημα προτείνει μια θετική, καθοδηγούμενη από την κοινότητα προσέγγιση για την προετοιμασία στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης, δίνοντας έμφαση στην ενεργειακή εγκράτεια και τις τοπικοποιημένες οικονομίες, αντί να βασίζεται σε αβέβαιες τεχνολογικές λύσεις ή κεντρικές πολιτικές.

Η συγγραφέας παρουσιάζει 12 πρακτικά βήματα για τη δημιουργία μιας Πρωτοβουλίας Μετάβασης: δημιουργία ομάδας καθοδήγησης, ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας, συνεργασία με φορείς και αρχές, διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων, δημιουργία θεματικών υποομάδων (π.χ. μεταφορές, διατροφή, εκπαίδευση), υλοποίηση ορατών δράσεων (όπως αστικοί κήποι, ποδηλατόδρομοι ή τοπικά νομίσματα) και σύνταξη ενός Σχεδίου Δράσης Κοινότητας για τη Μείωση της Ενέργειας.

Κεντρικό θέμα αποτελεί η επανατοπικοποίηση των δραστηριοτήτων — όχι μεμονωμένα, αλλά ως μια λογική και κοινωνικά συνεκτική απάντηση στις παγκόσμιες προκλήσεις. Παραδείγματα όπως η σουηδική πόλη Övertornea αποδεικνύουν το μετασχηματιστικό δυναμικό τέτοιων προσεγγίσεων, καθώς αναζωογόνησαν την τοπική τους οικονομία μέσω βιώσιμων εγχειρημάτων.

Η Μετάβαση δεν αφορά μόνο πρακτικές αλλαγές, αλλά και μια πολιτιστική μετατόπιση. Περιλαμβάνει επαναξιολόγηση αξιών, απομάκρυνση από καταναλωτικές συνήθειες και αναζωογόνηση κοινωνικών δεσμών. Εργαλεία όπως τα καφέ πολιτών, οι κοινοτικοί κήποι και τα δίκτυα ανταλλαγής δεξιοτήτων ενισχύουν αυτή τη μετάβαση. Το κίνημα προάγει ένα δημιουργικό και αισιόδοξο όραμα για το μέλλον, όπου η συνεργασία και η συντροφικότητα αντικαθιστούν την απομόνωση και την υπερκατανάλωση.

Villes en transition : vers une économie conviviale

Claire Wiliquet

Pour plus de la moitié, l'humanité est désormais urbaine. Aussi la transition écologique ne peut-elle faire l'impasse sur la conversion des villes vers un modèle plus sobre en énergie. L'expérience très concrète née outre-Manche pour répondre à ce défi fait tache d'huile.

Il y a aujourd'hui consensus parmi les analystes des réserves pétrolières : la production de pétrole atteindra très prochainement un pic, puis déclinera. Notre dépendance au pétrole est telle que la préparation à sa déplétion concerne tous les niveaux du monde social : il s'agit pour eux de construire leur résilience face au choc imminent d'une raréfaction des ressources pétrolières, afin que la transition d'une société très dépendante des énergies fossiles à une société où ces énergies sont rares se passe dans les meilleures conditions possibles, sans heurt et sans tension. C'est dans cette dynamique que s'inscrivent les villes en transition.

Mouvement de transition

Le mouvement des villes en transition est né en 2005 à Kinsale, en Irlande, à l'initiative de Rob Hopkins de l'Université de Kinsale. Aujourd'hui, de nombreux projets sont en route un peu partout en Occident, dont une centaine sur le territoire britannique. En Belgique, c'est l'association les Amis de la terre qui, en 2007, a popularisé le concept. L'échelle des projets n'étant pas toujours celle de la commune, on parle aussi d'initiatives en transition. Un réseau s'est

Claire Wiliquet est chargée de formation au Centre Aves (Bruxelles), centre de recherche en sciences sociales. Elle est diplômée en population et développement et en communication et information. Une version plus détaillée de ce texte, avec des références bibliographiques utiles, est disponible sur www.centreaves.be.

© 2010-2011 - 2011 - pp. 83-88, 89-90, 91-92 La Pierre Saint-Denis